

BEZORGEN
Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 EA Den Haag
T 070-3424344
F 070-3424130
E voorlichting@rekenkamer.nl
W www.rekenkamer.nl

DATUM 11 oktober 2006
BETREFT Resultaten monitoring verwerving JSF en uitkomst tweede JSF-conferentie

De Algemene Rekenkamer monitort de Nederlandse deelname aan de ontwikkeling en aankoop van de Joint Strike Fighter (JSF). Op 10 januari 2006 hebben wij in een brief aan de Tweede Kamer (26 488, nr. 236) toegezegd de Tweede Kamer in het derde kwartaal van 2006 te informeren over de resultaten van die monitoring. Dat doen wij in deze brief en in het rapport *Monitoring verwerving Joint Strike Fighter; stand van zaken september 2006*, dat wij op 7 oktober 2006 hebben vastgesteld. Wij sturen u dat rapport als bijlage bij deze brief.

Verder gaan wij in deze brief in op de uitkomst van de tweede JSF-conferentie van het samenwerkingsverband van rekenkamers van deelnemende landen, die werd gehouden op 21 en 22 september 2006.

Een afschrift van deze brief sturen wij naar de ministers van Defensie en van Financiën en naar de staatssecretaris van Economische Zaken (EZ).

1 Monitoring

In de bijlage bij deze brief presenteren wij de resultaten van onze monitoring naar de verwerving van de JSF. Het monitoringsrapport in de bijlage beschrijft de stand van zaken in september 2006.

De minister van Defensie heeft op 4 oktober 2006 gereageerd op het conceptmonitoringsrapport, mede namens de minister van Financiën en de staatssecretaris van EZ. De verkorte weergave van die reactie hebben wij, samen met ons nawoord, opgenomen in hoofdstuk 7 van het rapport in de bijlage. De integrale reactie is te vinden op onze website, www.rekenkamer.nl.

2 Tweede JSF-conferentie

2/3

Zoals aangekondigd in de brief van 15 juli 2005 (26 488, nr. 33) heeft de Algemene Rekenkamer op 22 en 23 september 2005 een eerste conferentie over het JSF-programma georganiseerd. Tijdens die conferentie hebben de deelnemende rekenkamers besloten tot verdere samenwerking. Daarbij zouden zij de aandacht richten op het waarborgen van de beschikbaarheid van informatie en het laten vastleggen van hun auditrechten in het Memorandum of Understanding (MOU) voor de productiefase.

Op 21 en 22 september van dit jaar heeft de tweede conferentie over het JSF-programma plaatsgevonden in Den Haag, onder voorzitterschap van de Algemene Rekenkamer. Er waren vertegenwoordigers aanwezig van de rekenkamers van Australië, Canada, Denemarken, Noorwegen, Turkije en het Verenigd Koninkrijk. Een vertegenwoordiger van de rekenkamer van de Verenigde Staten was aanwezig als toehoorder. Daarmee waren alle JSF-partners vertegenwoordigd, met uitzondering van Italië. De rekenkamer van Italië is wel betrokken bij het samenwerkingsverband van rekenkamers van landen die aan het JSF-project deelnemen.

De deelnemende rekenkamers hebben tijdens de tweede JSF-conferentie informatie uitgewisseld over het verloop van het JSF-ontwikkeltraject in hun land. De Algemene Rekenkamer neemt nu het voortouw in deze informatie-uitwisseling door te inventariseren wat in ieder land de politieke beslismomenten in het JSF-project zijn en welke rol de verschillende rekenkamers daarbij kunnen spelen.

Verder is de relevantie van deelname aan het JSF-ontwikkeltraject besproken met een vertegenwoordiging van Stork en van het Ministerie van EZ. Het Ministerie van Defensie heeft een lezing verzorgd over de noodzaak van de vervanging van de F-16 en de operationele capaciteiten van de JSF.

Het belangrijkste resultaat van de samenwerking is dat de verschillende rekenkamers in het afgelopen jaar gezamenlijk een document hebben ontwikkeld waarin een door hen gewenst niveau van informatietoegang en de auditrechten staan beschreven. Tijdens de huidige conferentie is geconstateerd dat mede door middel van dit document de auditrechten beter zijn vastgelegd in het MOU voor de productiefase. De deelnemende landen beogen dit MOU eind 2006 te ondertekenen.

Het voorzitterschap van het samenwerkingsverband is tijdens de conferentie aan Noorwegen overgedragen.

3/3

Wij zullen de Tweede Kamer blijven informeren over onze activiteiten rond de verwerving van de JSF.

Algemene Rekenkamer,

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

Jhr. mr. W.M. de Brauw,
secretaris